Europos regionų komiteto nuomonė. Mokesčių skaidrumo dokumentų rinkinys

(2015/C 423/14)

Pranešėjas:	Hicham Imane (BE/PES), Valonijos regiono parlamento narys
Pamatiniai dokumentai:	Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2003/48/EB COM(2015) 129 final Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos mainų COM(2015) 135 final Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl mokesčių skaidrumo kaip kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu priemonės COM(2015) 136 final

I. **SIŪLOMI PAKEITIMAI** (COM(2015) 135 final)

1 pakeitimas

8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
(8) valstybės narės turėtų keistis pagrindine informacija, kuri taip pat turi būti perduodama Komisijai. Tai sudarytų sąlygas Komisijai bet kuriuo metu stebėti ir įvertinti, kiek efektyviai vykdomi automatiniai informacijos apie tarpvalstybinius sprendimus ir išankstinę kainodaros tvarką mainai. Toks informacijos perdavimas neatleis valstybių narių nuo pareigos informuoti Komisiją apie bet kokią ***valstybės pagalbą***;	(8) valstybės narės turėtų keistis pagrindine informacija, kuri taip pat turi būti perduodama Komisijai. Tai sudarytų sąlygas Komisijai bet kuriuo metu stebėti ir įvertinti, kiek efektyviai vykdomi automatiniai informacijos apie tarpvalstybinius sprendimus ***arba tuos, kuriais siekiama sumažinti mokesčio bazę nacionaliniuose mokesčių teisės aktuose dėl bendrovių grupės struktūros,*** ir išankstinę kainodaros tvarką mainai. Toks informacijos perdavimas neatleis valstybių narių nuo pareigos informuoti Komisiją apie bet kokią ***su įmonių mokesčiu susijusią valstybės pagalbą, kuri gali būti laikoma valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį***;

Paaiškinimas

Teisinis patikslinimas dėl konkrečios valstybės pagalbos taikymo srities.

2 pakeitimas

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
(12) siekdamos padidinti išteklių naudojimo efektyvumą, palengvinti informacijos mainus ir išvengti būtinybės kitoms valstybėms narėms panašiai plėtoti savo sistemas informacijos saugojimo tikslais, reikėtų priimti specialias nuostatas, pagal kurias būtų sukurtas centrinis visoms valstybėms narėms ir Komisijai prieinamas registras, į kurį valstybės narės ***įkeltų*** ir kuriame ***saugotų*** informaciją***, užuot siuntusios ją elektroniniu paštu***. Komisija turėtų patvirtinti tokiam registrui sukurti reikalingą praktinę tvarką Direktyvos 2011/16/ES 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;	(12) siekdamos padidinti išteklių naudojimo efektyvumą, palengvinti informacijos mainus ir išvengti būtinybės kitoms valstybėms narėms panašiai plėtoti savo sistemas informacijos saugojimo tikslais, reikėtų priimti specialias nuostatas, pagal kurias būtų sukurtas centrinis visoms valstybėms narėms ir Komisijai prieinamas registras, į kurį valstybės narės ***įkels*** ir kuriame ***saugos*** informaciją. Komisija turėtų patvirtinti tokiam registrui sukurti reikalingą praktinę tvarką Direktyvos 2011/16/ES 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka ***užtikrindama valstybėms narėms galimybę nustatyti naudos pagal šį sprendimą gavėją arba gavėjus***;

Paaiškinimas

Neturėtų atrodyti, kad svarbios informacijos įkėlimas į centrinį registrą ir saugojimas yra neprivalomojo pobūdžio. Be to, tai nėra nesuderinama su papildomu siuntimu elektroniniu paštu.

3 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
2. Kompetentinga valstybės narės institucija taip pat pateiks visų kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Europos Komisijai informaciją apie išankstinius tarpvalstybinius sprendimus ir išankstinę kainodaros tvarką, kurie priimti per laikotarpį, prasidėjusį prieš dešimt metų iki šios direktyvos įsigaliojimo, bet kurie vis dar galioja šios direktyvos įsigaliojimo dieną.	2. Kompetentinga valstybės narės institucija taip pat pateiks visų kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir Europos Komisijai informaciją apie išankstinius tarpvalstybinius sprendimus ***arba tuos sprendimus, kuriais siekiama sumažinti mokesčio bazę nacionaliniuose mokesčių teisės aktuose dėl bendrovių grupės struktūros,*** ir ***apie*** išankstinę kainodaros tvarką, kurie vis dar galioja šios direktyvos įsigaliojimo dieną. ***Šie duomenys taip pat bus saugomi centriniame registre.***

Paaiškinimas

Šiame pakeitime atsižvelgiama į įvairių viešųjų institucijų išreikštą susirūpinimą dėl to, kad teikiant informaciją apie visus per pastaruosius 10 metų priimtus sprendimus dėl mokesčių, kurie nebūtinai tebegalioja, susidarytų pernelyg didelė administracinė našta.

4 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
3. ***1 dalis netaikoma tuo atveju, kai išankstinis tarpvalstybinis sprendimas susijęs tik su vieno ar kelių fizinių asmenų mokesčių reikalais.***	

Paaiškinimas

Šis pasiūlymas apriboti taikymo sritį yra žingsnis atgal, palyginti su Direktyvos 2011/16/ES taikymo sritimi.

5 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 3a dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
	3a. ***Įmonės, kuriose dirba daugiau kaip 250 darbuotojų arba kurių metinė apyvarta viršija 50 mln. EUR arba bendra balanso suma yra didesnė nei 43 mln. EUR ir kurios dalyvauja tarpvalstybinėje veikloje, tiesiogiai informuoja Komisiją apie visus išankstinius tarpvalstybinius sprendimus dėl mokesčių arba tuos sprendimus, kuriais siekiama sumažinti mokesčio bazę nacionaliniuose mokesčių teisės aktuose dėl bendrovių grupės struktūros, ir išankstinę kainodaros tvarką, kurių turi laikytis visi įmonės padaliniai Europos Sąjungos valstybėse narėse. Komisija skelbia didelių tarptautinių bendrovių jai pateiktos informacijos registrą.***

Paaiškinimas

Kiekvienos šalies didelės tarptautinės bendrovės turėtų laikytis ypatingo skaidrumo reikalavimų informuodamos apie išankstinius tarpvalstybinius sprendimus ir susitarimus dėl mokesčių, kadangi šios bendrovės turi daugiausia galimybių pasinaudoti konkurencijos iškraipymais ir turėtų jausti moralinę atsakomybę klientų atžvilgiu už savo elgesį mokesčių srityje.

6 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 4 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
b) informacijos mainų pagal 2 dalį atveju – iki ***2016 m.*** gruodžio 31 d.	b) informacijos mainų pagal 2 dalį atveju – iki ***2015 m.*** gruodžio 31 d.

Paaiškinimas

Nereikia nustatyti konkretaus termino informavimui apie išankstinius tarpvalstybinius sprendimus dėl mokesčių ir išankstinę kainodaros tvarką, kurie vis dar galioja šios iš dalies pakeistos direktyvos įsigaliojimo dieną, kadangi jis skirsis nuo termino, iki kurio valstybės narės turės priimti ir paskelbti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi iš dalies pakeistos direktyvos (žr. pasiūlymo dėl direktyvos 2 str.).

7 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 5 dalies f punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
	f) ***Europos mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį (TIN), kai tik jis suteikiamas, kaip nurodyta 2012 m. Komisijos veiksmų plane, skirtame kovai su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu.***

8 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
6. Nustatydama 20 straipsnio 5 dalyje nurodytą standartinę formą, kad palengvintų mainus, Komisija priima bet kokias priemones ir praktines nuostatas, būtinas šiam straipsniui įgyvendinti, įskaitant priemones, skirtas šio straipsnio 5 dalyje nurodytos informacijos pranešimui standartizuoti.	6. Nustatydama 20 straipsnio 5 dalyje nurodytą standartinę formą, kad palengvintų mainus, Komisija priima bet kokias priemones ir praktines nuostatas, būtinas šiam straipsniui įgyvendinti, įskaitant priemones, skirtas šio straipsnio 5 dalyje nurodytos informacijos pranešimui standartizuoti. ***Tose valstybėse narėse, kuriose decentralizuotiems teritoriniams ar administraciniams padaliniams suteikti įgaliojimai mokesčių srityje, Komisija teikia savo pagalbą valstybėms narėms siekdama, kad jos atliktų savo pareigą užtikrinti šiems padaliniams mokymą ir paramą.***

Paaiškinimas

Pasiūlyme dėl direktyvos numatyti skaidrumo reikalavimai gali būti taikomi ir teritoriniams ar administraciniams padaliniams. Nors rengti šiems padaliniams mokymus ir teikti jiems paramą yra valstybių narių atsakomybė, Komisija turi užtikrinti, kad jos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų duoda naudos.

9 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
8. Pagal 5 straipsnį valstybės narės gali paprašyti valstybės narės, priėmusios išankstinį tarpvalstybinį sprendimą arba išankstinę kainodaros tvarką, papildomos informacijos, taip pat viso tų dokumentų teksto.	8. Pagal 5 straipsnį valstybės narės***, taip pat prireikus jų teritoriniai ar administraciniai padaliniai, įskaitant vietos valdžios institucijas,*** gali paprašyti valstybės narės, priėmusios išankstinį tarpvalstybinį sprendimą arba išankstinę kainodaros tvarką, papildomos informacijos, taip pat viso tų dokumentų teksto.

Paaiškinimas

Pasiūlyme dėl direktyvos numatyti skaidrumo reikalavimai yra taikomi ne tik pagrindinėms valstybių narių mokesčių institucijoms, bet ir teritoriniams ar administraciniams padaliniams, įskaitant vietos valdžios institucijas ([1]). Todėl jos turėtų prireikus taip pat turėti galimybę paprašyti tokios papildomos informacijos.

10 pakeitimas

1 straipsnis, naujo 8a straipsnio 10 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
	10. ***Komisija privalo išnagrinėti visas sankcijas, kurios turi būti nustatytos tiems atvejams, kai atsisakoma keistis informacija arba ji nepateikiama.***

II. **POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina Komisijos pasiūlymus, kurie yra svarbus Europos Sąjungos (ES) žingsnis reaguojant į nustatytą faktą, kad dėl mokestinio sukčiavimo ir mokesčių vengimo kiekvienais metais ES mastu prarandama apie 1 000 mlrd. EUR galimų mokestinių pajamų, turint omenyje, kad mokestinės pajamos ES sudaro maždaug 90 % bendrų valdžios sektoriaus pajamų. Dėl šio trūkumo kyla didelis pavojus ES mokesčių sistemų veiksmingumui ir teisingumui, didėja mokesčių našta visiems piliečiams ir įmonėms, mažėja turimos viešosios lėšos viešosioms ir privačiosioms investicijoms, o dėl konkurencijos iškraipymų, kurie daro įtaką ekonominės veiklos vietos pasirinkimui, darosi sunkiau pasiekti ES ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslą;

2. taigi pritaria Komisijos pasiūlymui išplėsti Direktyvos 2011/16/ES taikymo sritį į privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos mainų mechanizmą įtraukiant informaciją apie išankstinius tarpvalstybinius sprendimus dėl mokesčių arba tuos sprendimus, kuriais siekiama mažinti mokesčio bazę nacionaliniuose mokesčių teisės aktuose dėl bendrovių grupės struktūros, ir išankstinę kainodaros tvarką, nes šias priemones naudoja tarpvalstybines operacijas vykdančios įmonės siekdamos sukurti struktūras, kurios sukelia mokesčių bazės eroziją valstybėse narėse ir mažina vidaus rinkos veiksmingumą;

3. primena, kad Komisijos pateiktame dokumentų rinkinyje nėra smerkiama sprendimų dėl mokesčių praktika, kadangi šie susitarimai yra reglamentuojami 22 ES valstybių narių įstatymais ir yra teisėta, kad konkrečioje vietovėje besisteigianti įmonė iš anksto pasitikrina mokesčių sumą. Vis dėlto reikėtų užtikrinti, kad nepakankamai skaidrios priemonės nepaskatintų konkurencijos iškraipymų ar mokesčių bazės erozijos ir neturėtų neigiamos įtakos bendroms ES valdžios sektoriaus pajamoms;

4. pabrėžia, kad pasiūlyme dėl direktyvos numatyti skaidrumo reikalavimai yra taikomi ne tik pagrindinėms valstybių narių mokesčių institucijoms, bet ir teritoriniams ar administraciniams padaliniams, įskaitant vietos valdžios institucijas. Todėl atrodo pagrįsta, kad jos taip pat gali pateikti prašymus suteikti informacijos ir Komisija, atsižvelgdama į jų turimus ribotus išteklius, prireikus turėtų turėti galimybę suteikti pagalbą ir mokymą;

([1]) Direktyvos 2011/16/ES 2 straipsnis.

5. atkreipia dėmesį į tai, kad į Komisijos pasiūlymą neįtraukti konkrečių sankcijų skaidrumo reikalavimų nesilaikančioms valstybėms narėms taikymo mechanizmai;

6. mano, kad direktyva, iš dalies keičianti Direktyvą 2011/16/ES, suteikia naują pagrindą Komisijai derėtis EBPO lygmeniu dėl BEPS (mokesčių bazės erozija ir pelno perkėlimas) projekto, kuris yra platesnio užmojo už tą, dėl kurio šiuo metu deramasi;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija veikiau remiasi SESV 115 straipsniu dėl vidaus rinkos sukūrimo kaip savo pasiūlymo dėl direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2011/16/ES, teisiniu pagrindu, o ne SESV 113 straipsniu dėl mokesčių suderinimo. SESV 115 straipsnis priklauso pasidalijamosios kompetencijos sričiai ir jam taikomas subsidiarumo principas. Tačiau aiškinamojo memorandumo 2.3 punkte Komisijos pateikti paaiškinimai dėl teisėkūros veiksmų Europos Sąjungos lygmeniu pridėtinės vertės ir subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymosi yra visiškai pagrįsti;

8. primena, kad net jeigu ES neturi tiesioginės įtakos nacionalinėms mokesčių sistemoms, Komisija gali išnagrinėti, ar kai kurios mokesčių sistemos yra neteisėta valstybės pagalba tam tikroms įmonėms suteikiant konkrečias mokesčių lengvatas. Atsižvelgiant į plataus masto tyrimus, apimančius 21 valstybę narę, kuriuos atliekant vidutiniškai nagrinėjama 5–10 kiekvienos valstybės narės sprendimų dėl mokesčių, ir į tai, kad kitos dvi valstybės narės dar nepateikė nuo 2010 m. ([2]) išduotų sprendimų dėl mokesčių apžvalgos, atrodo būtina, kad Komisija parengtų sprendimų dėl mokesčių, susijusių su valstybės pagalba, rengimo gaires;

9. pritaria, kad reikia panaikinti Tarybos direktyvą 2003/48/EB dėl taupymo pajamų apmokestinimo (Taupymo pajamų apmokestinimo direktyva), kadangi Tarybos direktyva 2014/107/ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2011/16/ES, taikoma visiems finansiniams produktams, įskaitant tuos, kuriems taikoma Taupymo pajamų apmokestinimo direktyva, ir kad reikia vengti lygiagretaus dviejų standartų taikymo;

10. palankiai vertina Komisijos 2015 m. birželio mėn. pateiktą veiksmų planą dėl įmonių apmokestinimo ir kitų priemonių, kuriomis kovojama su mokesčių vengimu ir žalinga mokesčių konkurencija, ir ypač įsipareigojimą 2016 m. pateikti naują pasiūlymą dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB), kuri būtų privaloma bent daugiašalėms įmonėms. Primenama, kad, remiantis Europos Komisijos 2011 m. pateiktais duomenimis, BKPMB leistų ES įmonėms kasmet sutaupyti 700 mln. EUR reikalavimų laikymosi išlaidų ir 1,3 mlrd. EUR vykdant konsolidavimą. Todėl pakartoja savo raginimą Komisijai konsultuotis su RK dėl naujo pasiūlymo dėl BKPMB.

2015 m. spalio 14 d., Briuselis

Europos regionų komiteto pirmininkas

Markku MARKKULA

([2]) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5140_fr.htm